

Lesson 26

Pinahadje Nabi Yusup

Panagna'an 40-42

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Si lesson dehelluhin tagna'te bi ngaya sabab Nabi Yusup anak si Yakub kasempukdembuwa'nen. Tabatsate we' teginep Nabi Yusup we' dembuwa' ellew si sinōng pasujud pungtina'inen si iye. Ga' kahagad pungtina'inen. Saguwa' ellew inin kitete du we' **tumanan Tuhanin du tineginep Nabi Yusup miya'an** pegge' pī pungtina'inen pasujud si iye.

Bakas takaleta we' saka Nabi Yusupin bunsu si iye duk bininasa iye we' de sabab teginepne miya'an. Pegge' astel siye duk kimbūhande iye sampay pinabellihan ne iye we' de hininang banyaga' me' pililitu bangsa Isma'il. Bino'o Nabi Yusup hap lahat Misir we' me' bangsa Isma'ilin bu pinabellihan si dembuwa' kapangandelan sultan Misirin. Bang Nabi Yusup, dara'akan kapangandelan iye duk ga' iye ngakkal si hinangannen pegge' **nuhut Tuhanin** iye. Hāp isab lella Nabi Yusup, hangkan mabaya' anda amunen si iye bu kabaya'annen pa'ulid si iye. Saguwa' nganda'awa Nabi Yusup, pa'inne si dendehin, “*Ga'i ku makajari maghinang la'at sa miya'an, duse iyan tudju Tuhan.*” Pag da'awa Nabi Yusup ga'i ngatu magjina duk iye, sumbungne si Yusup supaya iye kinalabusu. Saguwa' eddo' Nabi Yusup pe pinadem kalabusu amban nulut dinen magduse. Bang pu Nabi Yusup, umbul dembuwa' Tuhanin si iye. Duwen tahun Nabi Yusup la'i dem kalabusu, saguwa' ga'i iye takeyipat we' Tuhanin.

Manjari, pala'uste ne matsa amban dem Kitab Tawrat duk kitete bang sa'ingge ginanti'an parasahannen we' Tuhanin. Batsate amban jūd Panagna'an, kapitulu ampatpukdembuwa'. Pa'in Kitabin:

(Panagna'an 41) ¹ *Palabey ne duwen tahun neginep sultan Misirin we' la'i ko' iye nengge tapit si higad bohe' hadje inēnan Nil.* ² *Niya' ko' takitene patakas amban Nil miya'an pitu' sapi' hāp duk lemmek.*

Mangan balili siye la'i. ³ Ubus niya' isab paturul pitu' sapi' seddili, debbes duk kagkag manamal patakas amban Nil miya'an. Pī siye nengge si bihing sapi' sinduwehin la'i si higad Nil. ⁴ Bu me' sapi' makagkagin kakande me' sapi' mahāp duk malemmekin. Ubus miya'an ngape ne sultanin. ⁵ Ubus tuli iye balik bu ne ne isab neginep balik. Niya' ko' dampo'on kuwe' paley pitu' tangka buwa'nen lemmek duk hāp manamal. ⁶ Ubus niya' ko' isab takitene tomo' pitu' tangka, buwa'nen kagkag duk lanes sabab baliyu panas. ⁷ Iloroy we' makagkagin me' pitu' malemmekin. Ubus bu ngape sultanin duk kata'uhanne we' teginep hati' hadja miya'an. ⁸ Pag salung ne suse sultanin. Masan iye da'akne pī si iye kēmon me' a'a elimu'an duk a'a lalem kata'unen. Pag la'i ne siye kēmon, inakahan we' sultanin me' teginepne miya'an, saguwa' ga' niya' siye ta'u mahātine si sultanin.

⁹ Manjari missā nakura' me' a'a magbo'o-bo'o ininum si sultanin, pa'inne, “Kuwe'itu ta'essebku me' kasalla'annu si akuhin. ¹⁰ Metu'uhin pag inastel kew si kami me' dara'akannun, dina'ak kami duk nakura' me' a'a maghinang-hinang panin kinalabusu we' nu dem luma' kapitan guwaldiyahin. ¹¹ Dambuwa' sangem neginep kami duwangan sali'-sali'. Saguwa' magseddili taginep kamihin. ¹² Manjari niya' la'i dembuwa' lella Hibrani bata' pe, dara'akan kapitan me' guwaldiyahin. Pag magaka kami si iye tinepinep kamihin, pinahātihan kami we' ne. Akahanne kami dangan-dangan hāti teginep kamihin. ¹³ Tewwa' kēmon pina'innen. Aku, pinabalik ku si hinangkun duk a'a dambuwa'in pinapatey ne.”

¹⁴ Sakali' takale **sultanin** miya'an magtawus **pinasan we' ne dina'ak pī si iye si Yusup**. Magdayi'-dayi' siye ngeddo' si Yusup pinaluwas amban kalabusu. Magkeke dahu' iye duk magganti' semmek ubus bu pī ne iye si sultanin. ¹⁵ Ubus pa'in sultanin pu si Yusup, “Bakas ku neginep bu ga' niya' ta'u mahātine. Takaleku we' ta'u kew magpahāti teginep.” ¹⁶ Nambung si Yusup pa'inne, “**Duma'in hep aku, Sultan. Saguwa' pahātihan Tuhanin du kew bang ine teginepnun bu hātinen para si kahāpannu du.**”

Ubus inakahan we' sultanin taginepnen pu si Yusup. Pag ubus miya'an, pa'inne pu si Yusup,

“...Bakas akaku tinepinepku inin si me' a'a elimu'an saguwa' ga' niya' ta'u mahātine.”

²⁵ Pa'in si Yusup si sultanin, “Me' teginepnun, Sultan, magdambuwa' du hātinen. Pakitehan Tuhanin si ka'u bang ine sōng hinangnen. ²⁶ Me' pitu' sapi' mahāpin,” pa'inne, “hātinen pitun tahun, duk me' pitu' tangka

buwa' mahāpin hātinen pitun tahun du isab. Magdambuwa' du hātinen.
²⁷ Me' pitu' sapi' madebbes duk makagkagin, iye mapaturul si me' mahāpin hātinen pitun tahun, ” pa'inne, “duk me' pitu' tangka buwa' makagkagin duk malanes sabab baliyu panasin hātinen pitun tahun isab. Hātine inin sōng niya' pitun tahun unus. ²⁸ Akahante kew, Sultan, pakitehan Tuhanin si ka'u bang ine sōng hinangne. ²⁹ Sōng tekka dahu' **pitun tahun manjari manamal kēmon tinanem** diyalem lahat Misirin.
³⁰ Saguwa' paturul amban iyan niya' isab **pitun tahun unus**. Hangkan ga'i ne ta'essebde masa ka'ekka kapamanganin. Sigpit manamal dem lahatin we' unusin. ³¹ Hawal kasigpitan iyan ga' niya' a'a maka'esseb bakas kamanjari me' tinanemden.” ³² Pa'inne pe, “Hangkan minduwe teginepnun supaya kata'uhannu we' dembūs-būs ne Tuhanin duk ga'i tiggel asal patekkane kēmon inin.”

³³ “Manjari,” pa'inne pe, “hāp, Sultan, bang kew miha dembuwa' a'a ta'u duk pandey mikil bu urunganun iye kapatut ngantan dem lahat Misir inin. ³⁴ Hāp isab bang urungannu kapatut me' a'a sinduwehin magnakura' si kalahatan inin. Dem pitun tahun kamanjari me' tinanemin, bahagi'un pinalime kēmon jari me' tinanem si Misirin duk eddo'un da bahagi'. ³⁵ Ubus,” pa'inne pe, “subey eddo' me' nakura'in kēmon bahagi' si ka'uhin, Sultan, dem kapitun tahun kamanjari tinanemin bu inenna' pahāp-hāp we' de diyalem me' bodega si me' puweblo. ³⁶ Buwa' tinanemin dem me' bodega miya'an subey inenna' duk niya' kinakan bang tekka pitun tahun unusin duk ga'i inunus me' a'a Misirin.”

³⁷ Manjari sultanin duk kēmon me' bata'nen kasulutan si binissā si Yusup miya'an. ³⁸ Pa'in sultanin si me' bata'nen, “**Ga' te'ed niya' takasuwa'te bi a'a kuwe' si Yusup iyan. La'i si iye kata'u amban Tuhanin.**” ³⁹ Ubus pa'inne pu si Yusup, “Ga' niya' a'a paliyu kata'unen duk kapandeyannen amban ka'u, pegge' pinata'u kew we' Tuhanin. ⁴⁰ Ka'u ne iye magbaya' si kēmonkun. Kēmon a'akun dem lahat inin subey ne patuhut si ka'u. Luwal aku, pegge' sultan ku, langkew amban ka'uhin.”

⁴¹ Pa'inne pe, “**Kuwe'itu ka'u ne mangantanah lahat Misirin.**”

⁴² Ubus pinellusan we' sultanin sinsimne tege malka sultanin amban gulameyne bu pinapī si gulamey si Yusup. Pinasemmekan hāp we' ne si Yusup bu pinapīhan gantung li'ug bulawan si kelongne. ⁴³ Ubus bu da'akne si Yusup pasakey diyata' pasakeyan para a'a mapasunu' si sultanin. Bu niya' dehellu amban iye ngalingan, pina'in, “Pasujud ka'am.” Sā miya'an pinatingkolo' si Yusup we' sultanin ngantanah lahat Misirin.

⁴⁴ Pa'in sultanin pu si Yusup, “Aku sultanin, saguwa' ga'i makajari me' a'ahin tu'u dem lahat Misir maghinang ine-ine bang

ga'i du da'aknu.”⁴⁵ *Ubus bu ginanti'an we' sultanin ēn Yusupin bu ēnanne iye **Sapenat-panea** [hātinen “**Meketimbul umulin**”].... Sa miya'an labeyannen hangkan si Yusup tapagbaya' la'i si lahat Misir.*

⁴⁶ *Tagna' si Yusup dina'ak magbaya' we' sultan Misirin tellumpū' tahun umulnen. Pag tahala' si Yusup amban sultanin lumengngan iye pī si kalahat-lahatan dem lahat Misir.* ⁴⁷ *Dem pitun tahun ekka manamal jariah tinanemin* ⁴⁸ *duk paka'eddo' we' si Yusup kēmon buwa' tinanemin bu paka'enna'ne dem bodega si me' puweblo. Si kēmon puweblohin enna'ne kinakan amban me' tana' mapaliputin.* ⁴⁹ *Banes manamal kinakan inenna' we' si Yusup; duk padeheng ne iye nakesne pegge' ekka ne manamal kuwe' ekkahan umus si tahikin hangkan ga'i ne tatakse; inenna' ne hadja....*

⁵³ *Manjari pag ubus ne pitun tahun kamanjari me' tinanemin la'i si Misir* ⁵⁴ *tekka ne pitun tahun unusin sa bakas pina'al si Yusupin. Niya' unus si kēmon kalahatan. Saguwa' la'i si Misir ekka kinakan inenna'.* ⁵⁵ *Pag kakulangan ne si kinakan me' a'a si kēmon lahat Misirin bu inusan ne siye, māku kinakan siye amban sultanin. Pa'in sultanin si me' a'a Misirin, “Pī ka'am pu si Yusup duk ine-ine da'akne hinangun bi.”* ⁵⁶ *Pag latag ne we' unus lahat miya'an, iluka we' si Yusup kēmon me' bodegahin duk pinabellihan we' ne kinakanin si me' a'a Misirin. Pegge' inunus te'ed me' a'ahin.* ⁵⁷ ***Tekka ne si lahat Misir me' a'a amban me' lahat seddilihin magbelli kinakan amban si Yusup pegge' pasōng unusin si kēmon kalahatan si dunya.***

(Panagna'an 42) ¹ *Pag takale si Yakub (sama si Yusup duk pungtina'inen) we' niya' kinakan pinabellihan la'i si lahat Misir, pa'inne si me' anaknen, “We'ey hadja ka'am pahali?”* ² *Takaleku,” pa'inne, “we' niya' ko' kinakan pinabellihan la'i si Misir. Pī ka'am bellihanun kite bi kinakan duk kite bi ga'i matey.”* ³ ***Manjari pī ne me' saka si Yusup sampū'in magbelli kinakan si lahat Misir.*** ⁴ *Saguwa' ga'i dina'ak nuhut Binyamin, sali Yusupin, we' si Yakub pegge' tinalew iye kaw niya' umantag si iye.* ⁵ *Magtuhut ne me' anak Yakubin duk me' a'a sinduwehin pī magbelli kinakan pegge' kasigpitan isab siye sabab unusin si lahat Kana'an.*

⁶ *Manjari, si Yusup ne mangantan lahat Misirin, duk iye magantan me' magpabelli kinakan si kēmon me' a'ahin. Manjari pī me' saka Yusupin si iye duk **pasujud siye si iye**, lendo'den diyata' bulak.* ⁷ *Takilale we' si Yusup me' sakanen saguwa' magmā-mā ga'i siye takilalene ubus bu binistiga siye we' ne, pa'inne, “Ambanbi?” “Amban lahat Kana'an,” pa'inde, “pitu kami melli kinakan.”* ⁸ ***Bisan si Yusup***

takilalene sakanen, bang siye ga' iye takilalede. 9 Ta'esseb-esseb si Yusup me' bakas tineginepne metu'uhin.

Tasabutbi ke miya'an? Kitete we' pasujud saka Nabi Yusupin si saliden Nabi Yusup, magtewwa' duk bakas taginepne masaley! Nabi Yusup inin bakas kabunsihande, teyikutande duk kabaya'ande mapatey – ujudnen pasujud siye si iye! Magtawus takilale Nabi Yusup pungtina'inen, saguwa' bang siye ga' iye takilalede pegge' ga' iye bakas kitede dem duwempū' tahun! Bu bentuknen duk semmeknen kuwe' a'a Misir. Si lesson mapaturul inin – bang amban kahandak Tuhanin – ubuste istori sabab Nabi Yusupin duk kitete bang sa'ingge Nabi Yusup pakilalene dinen si me' pungtina'inen.

Saguwa' ine tasabupaten sabab lesson ellew inin? Ine kabaya'an Tuhanin pamanolo'ne kitehin bi sabab istori Nabi Yusup duk pungtina'inen? Mabaya' Tuhanin magpakite we' mapalabey pu Nabi Yusup duk pungtina'inen **dalilan** si mapalabey si Manimbul dunyahin duk me' tubu'an Apu' Adamin. Me' bagayku, bang dembuwa' hadja ta'essebte amban lesson ellew inin, subey inin: **Nabi Yusup limbagan Manimbulin** bakas pananggung Tuhanin pinapitune si dunyahin. Diyalem istori sabab Nabi Yusupin niya' me' da hatas pagsali'annen duk istori Manimbul mapitu si dunyahin. Papitu Manimbul dunyahin niya' ne da ngibu duk walu' hatas tahun puwas amban Nabi Yusupin. Bugtu' ga' niya' taymte nabbut kēmon me' da hatas pagsali'annen – saguwa' tellu hadja sabbutte.

1) Ka'issa': kitete we' **tineyikutan** Nabi Yusup sampay me' tineginepnen we' sakanen. Kabunsihande iye, diyawa'ande iye duk sampay pabellihande iye. Iye du isab umantag si Manimbulin pinapitu we' Tuhan si dunyahin. Tineyikutan Manimbulin sampay lapalnen we' me' a'a si dunyahin – diyawa'ande iye, binasade iye, pabellihande iye duk sampay lansangde iye diyata' olom.

2) Kaduwe: tagna' diniyawa'an Nabi Yusup we' me' a'ahin, ga'i iye hinangde ine, bininasa iye duk pinadem kalabusu. Saguwa' pag tekka waktu pangeddew Tuhanin, **kawakilan** iye we' sultan Misirin manjari nakura' malangkewin dem kēmon lahat. Bu pa'in sultanin si kēmon mabaya' timbul amban unus duk kamatey: “Pi ka'am pu si Yusup, iye Manimbul umulin!” Sa miya'an du isab pa'in Tuhanin sabab Manimbul dunyahin pinapitu we' Tuhanin: Pi ka'am si Manimbul bakas kawakilankun! Iye Mangurung Umulin; Iye Po'on Umulin! Bang ka'am maglilla' si iye, ga'i ne talabeybi unus dem ateybin duk niyawabin ellum salama-lama.

3) Katellu: pagsali'an Nabi Yusup duk Manimbulin importante isab inin. Ujudnen me' pungtina'i Nabi Yusupin **maglilla'** si kapatutnen. Ga'i ne makajari we' ga'i siye pasujud si dembuwa' bakas tineyikutanden

duk diniyawa'anden! Pina'al dem Lapal Tuhanin we' Manimbulin – tineykutan duk diniyawa'an we' me' a'a ma'ekkahin sampay ellew inin – pitu du iye balik ngahukum dunyahin, duk hukumannen bentel. Ellew miya'an kēmon a'a dem dunyahin pasujud du si iye; kēmon siye kata'uhande du we' IYE te'ed kawakilan we' Tuhanin Manimbul duk Mangahukum dunyahin!

Bagayku mapakalehin, bang ka'u, sa'ingge ne kew? **Bakas ne kew maglilla' si Manimbulin.** Iye hep bakas kawakilan we' Tuhanin nimbul ka'u amban hukuman dem narka' salama-lama. Atawa ngagad-ngagad pe kew taman ga'i ne makajari tinimbul – taman ellew kiyamat – ellew subey ne kew pasujud si iye?

Subey ne kite bi padeheng kuwe'itu, saguwa' duma'in hātinin we' subey ne kew isab padeheng mikil sabab lesson ellew inin!....

Karayaw iledjiki'an kew we' Tuhanin duk urunganne kew kata'u supaya tasabutnu kēmon bakas takalenu ellew inin. Pa'in Lapal Tuhanin:

“Pasōng kabugtu'an kami we' to'o me' pina'in kanabi-nabihan awwalley. Subey te'ed asipbi pina'innen pegge' kuwe' iyan payita'an ninag dem kalindeman.” (2 Petros 1:19)

Wassalam